

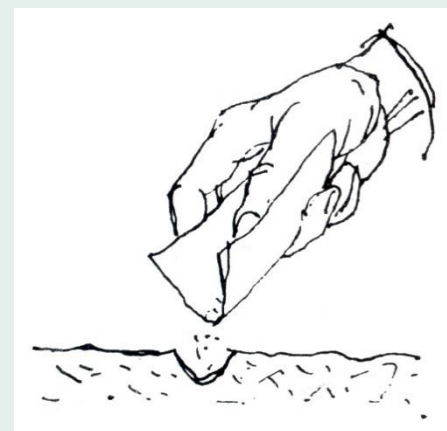
TAVASZI KERTI SZABADFÖLDBE – ÁLLANDÓ HELYRE – HELYBE VETÉSEK

Összeállította:
Dr. Komiszár Lajos

Munkatárs:
Tóth Krisztián

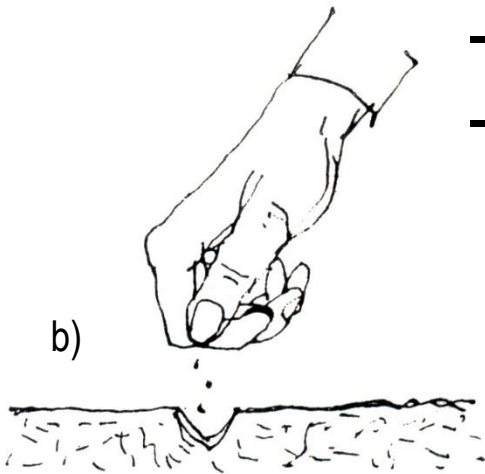
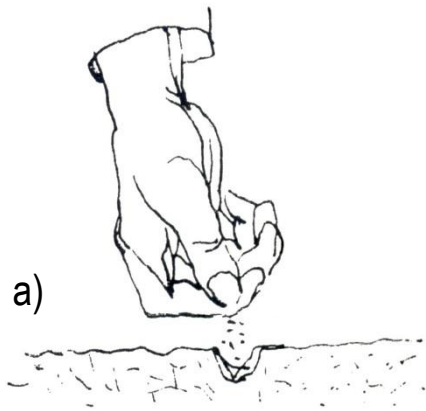
Helybevetés tavasszal is,
szokásos sorba szórva így...

... de lehetséges ilyen módon is.

- **Helybevetés/ek** - tavaszi állandó / végleges vagyis

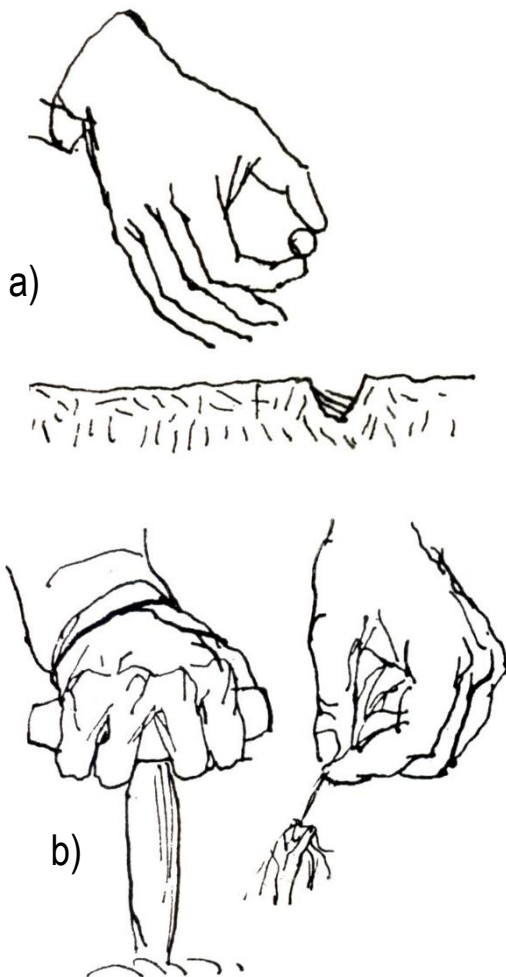
- helyre vetés/ek,
- elsősorban az **átültetést nehezen tűrő**, v
- el sem viselő, és
- az **előnyösebben nem is palántázható**,
- **egy- vagy kétnyári növények**,
- állandónak szánt szabadföldi területrészen,
- ajánlatosan **előkészítése utáni vetése**-i;

Helybevetés is lehet kézből

„morzsolgatva” ilyen, apró magvak (a) és

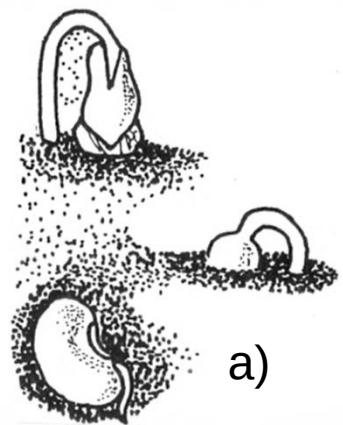
„középnagy” magvak (b) esetében

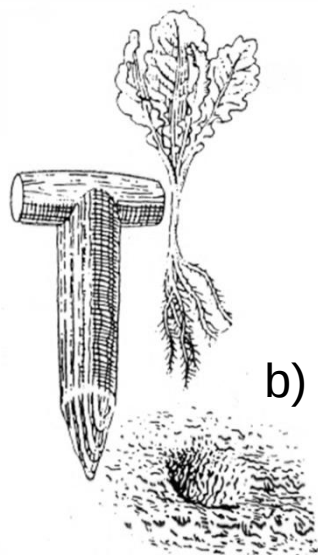
Előnyei:

- alkalmazható lehet ***nem átültethetőknél is*** – számosak a nem palántázhatók is,
- ***egyszerű–palántanevelés körülményesebb(!)***,
- gyors – palántázás is lassúbb,
- ***hatnak kezdetektől*** az állandó – ***végző-hely viszonyai(!)*** – palántaneveléskor nem,
- kiterjedhet a gyökérzet – palántáké nem!

„***Haladósabb***” a leglassabb szemenkénti helybevetés (a) is, a szokásos palántázásnál (b)

a)

b)

Hátrányai:

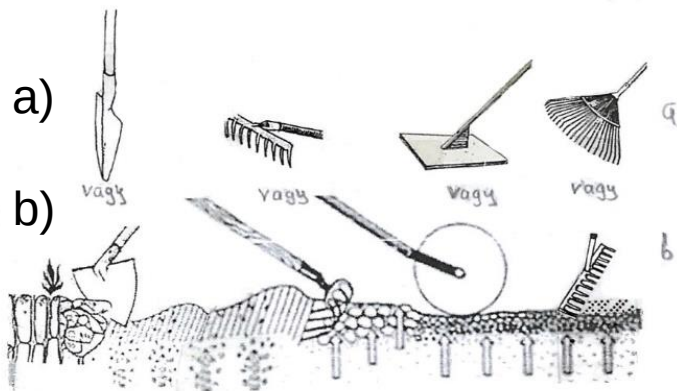
- *nagy/obb a magszükséglete(!)* – palántanevelés magszükséglete kisebb,
- késleltet-het kiteljesedést-virágzást is - palántázottak előbb „kiteljesedhetnek” - virágozhatnak,
- ***ritkítást kívánhat*** – palántázottakat legfeljebb pótolni kell,
- *rövidíti a tenyészidőt* – palántázottak tenyészideje hosszabb lehet,
- veszélyeztethetik kezdettől a lehetséges helyi ártalmak – palántázottakat csak a kiültetésüktől.

Helybevetés „kopáran” **foglalja a helyet** a) csírázás és b) kelés ideje alatt is, lombosodásig, viszont palántázni akár már bimbósan-virágosan is lehet.

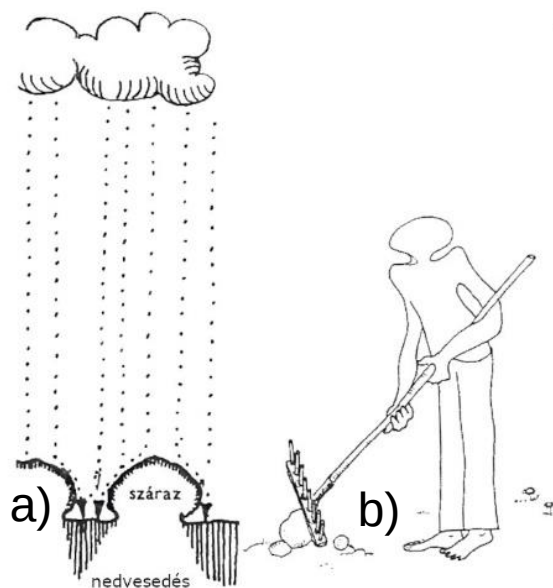
- **Előfeltétele** és az *eredményessége* feltétele is,,
- - az elmunkálva **gyommentes** és **tömör**,
- - előnyös esetben hetekig is ülepedett,
- - **felül** a vetésmélységig **laza**, ún. **magágy**;
- - **Enélül** ugyanis **a kelés hiányos**, és
- - *elhúzódó, egyenetlen* is lehet,
- - akárcsak legalább elégséges **nedvesség hiányakor**.

Jó vető-magágy tömörített alsó rétege (a),
feletti, laza, porhanyós felszíni réteggel (b)

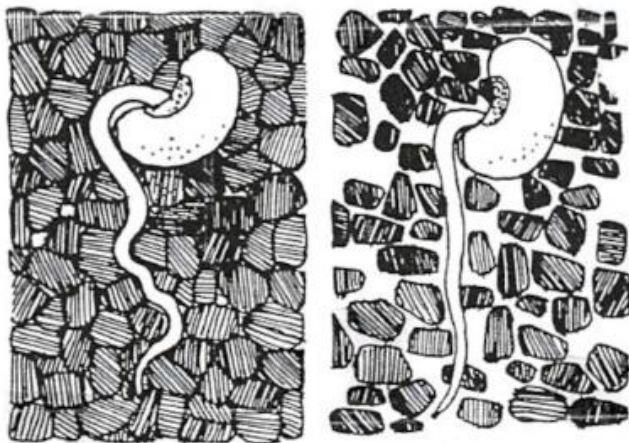

Vető-magágy készítés kézi módjai, szokásosan (a), és a lehetőségek - szükség szerint is, lehetséges módosításai (b)

- **eléréséhez** az érett trágyával v. komposzttal is,
- - előzetesen akár **meg is trágyázott**, és
- - előző ősszel vagy csak tavasszal, hantosan, és rögzös felszínűre **felásott talajt**,
- mihelyt rá lehet menni, nem ragad,
- - a még egybemaradt rögei előbb le- szét- lapogatása,
- - méginkább a komposztálásukhoz legereblyézése után,
- - a meglévő nedvessége megőrzése és ülepedése végett,
- sekély **átgereblyezésével jó elmunkálni**, és
- - a vetés mélységéig **sarabolni (kapálni) kell**,
- - a **vetésig** rendszeresen;

Talajból kiálló rög felületéről a csapadék és az öntözővíz is lefolyik és belül száraz marad (a) ezért nem lehet jól előmunkálni sem (b)

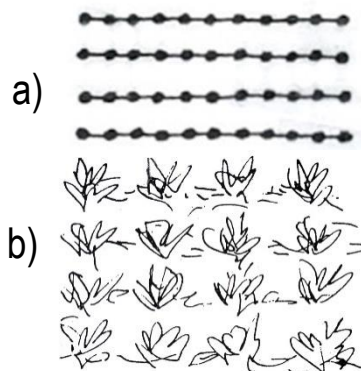
a)

b)

Csírázó magvak gyököcskéjének megkapaszkodása könnyű, jól (a) és nehéz, rosszul (b) ülepedett vetőmagágban – talajban.

- **Viszont**, ha (a) vetésig túl **rövid az idő**, és
- **száraz** a talaj, az elmunkálás(a) előtt,
- az **öntözése** pótolhatja a vízvesztését, és tömörítheti, és néhány nap elteltével az átgerblyézése lehet eléggé **porhanyító**.
- Közvetlenül **ásás utáni vetés**, legalább előzetes tömörítő hengerezés v.lapogatás utáni legyen, máskülönben *rossz lehet a kelés*;

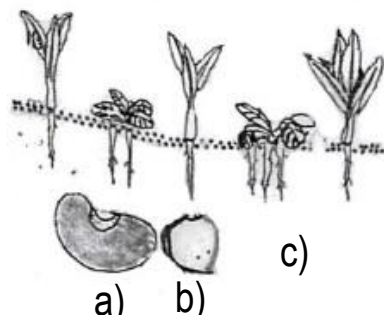
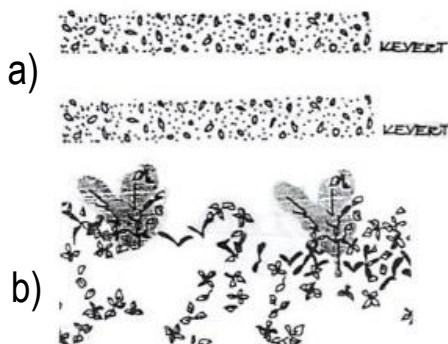
Egyféle vetése- az ún.
tiszta vetés (a) és
a kelése (b)

• félesége-i

- „**egyféle/ék**” („tisztta/ák”),
- - például: zöldborsó (önállóan) vetése, és/v.,
- **kevert/ek** (vegyes/ek),
- - legalább kétféle helybe/vethető, együtt vetése,
- - a jobb **helyhasznosításért** és/v.,
- - **védelmeszőnek** (is),
- - pl.: sárgarépa és zöld/hagymának való hagyma magkeverék vetése; és/v.,
- **köztes/ek** (kulisszás/ak),
- - „alacsony-bokros és magas-szálas”
- - **árnyékvetőnek** is,
- - pl.: bokorbab és csemege vagy díszkukorica,
- - egy helyre vetése, és/v.,
- - felálló és felfutó,
- - **támasz/nak** is,
- - pl.: díszkukorica és díszfutóbab,
- - egy helyre vetése, és/v.;

Kevert vetés/mód
kétféle
helybevethető
együtt vetése (a)
és a kelésük (b)

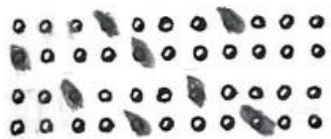

„**Támasztékos**”- **kulisszás vetés felfutó**
dísz/tűz-bab (a) **felálló-támasztó** díszkukorica
(b) közé vetése és kelésük után (c)

Sorba vetés

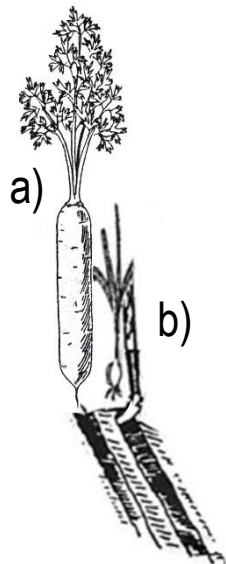
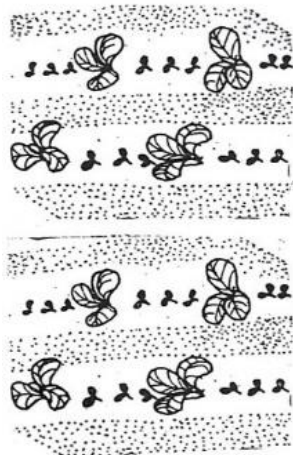
sorjelző növénynel,

pl. hónaposretek v.
fejessaláta 3-5%-nyi
magjával „vegyítetten”
megoldva

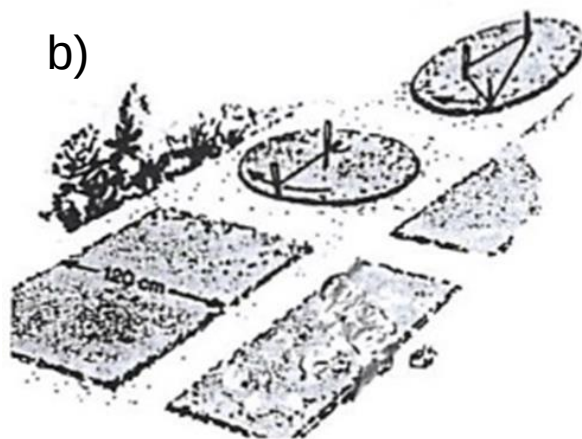
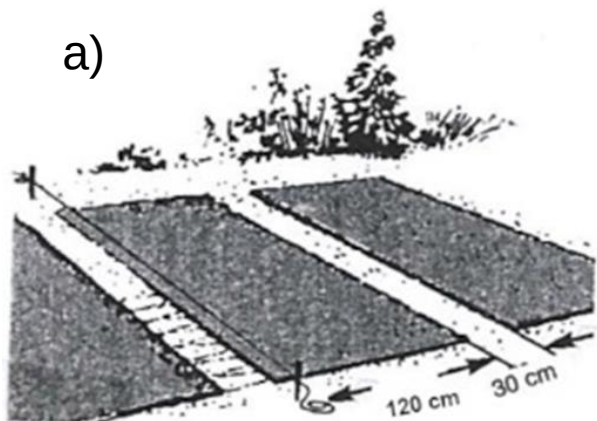
Sorjelző növényekkel

kelés utáni és még
ezek kiszedése előtti
állapot

**Védelmesül egymás
mellé vethetők** közül, a
sárgarépa **védelmesője**
lehet a mellé vetett
vöröshagyma

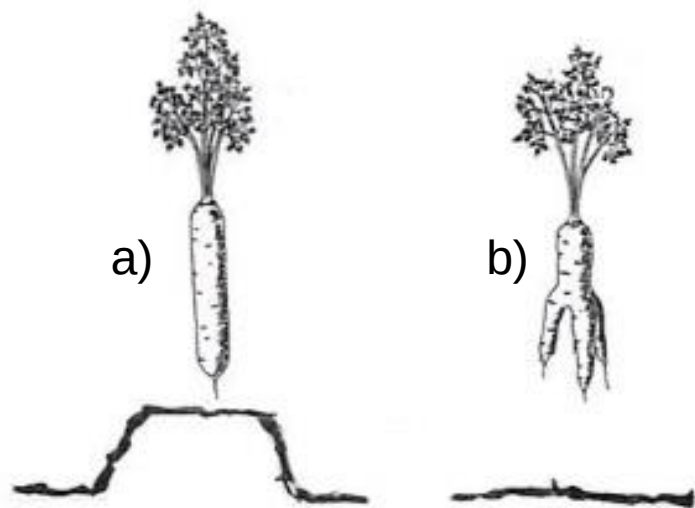
- **sorjelzős/ek** (sorjelző növény
- - gyorsan kelővel, lassan kelő sorjelzése,
- - például: hónaposretek vagy fejessaláta magvakból, 3-5%-nyi, (a) petrezselyem magvakkal „vegyítetten” vetése, és/v.,
- **védő/k,**
- **védő hatású kevert vetés/ek,**
- - pl.: a védelmeső hagyma magjával kevert,
- - **sárgarépa**mag vetése is, és/v.,
- **védelmesésért egymás „mellé vetés/ek”,**
- - pl.: védelmes/het földibolhától, hónapos retek,
- - újra is ismételhető,
- - újabb vetését **keretező**, fejessaláta vetés is, és/v.,
- **talajvédő vetés/ek,**
- - szélelhordás (erózió) ellen is,
- - pl.: homoktalajon tavaszi árpa vetése;

- **helye/i** - helyszíne/i
 - hagyományos/ak, v.,
 - eltérő/ek (már) a hagyományos(ak)tól, és
 - **ágyás/ok**
 - az általában szokásos/ak és lehet/nek,
 - alakjuk szerint,
 - szabályos – íves, ellipszis, félkör, kör, körcikk, kúp, v.,
 - vonalas háromszög, négyzet, öt- és többszögű, téglalap, v.,
 - szabálytalan - íves v.,
 - vonalas;

Ágyások helybevetéshez

szintén szokásosan leginkább szabályos alakúak, akár veteményes ágyásai (a), akár virágoskertiek, virágágyak (b)

- **sajátos/ak**,
 - *bakhát/ak* - lehet/nek,
- egyes (hagyományos), v.,
- iker („dupla-kettős”), v.,
- keskeny (kúpos), v.,
- széles (lapos);

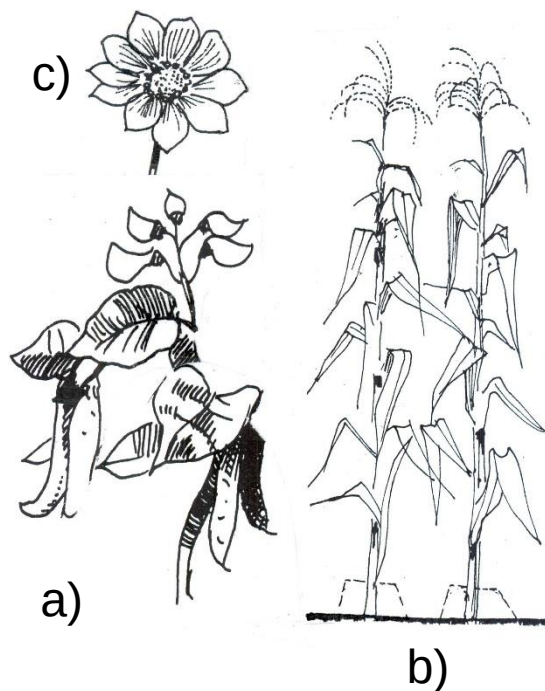
Bakhátra vetésből

nevelkedő **sárgarépa** (a) nem, mint ahogy az ilyen gyökér-**petrezselyem** („fehérrépa”) **se hajlamos** az időközbeni kedvezőtlen **elágazódásra**, az ún. szakállasodásra (b), a máskülönben ezt rendszerint előidéző, nagyon **kötött**, vagy sekély termőrétegű helyi talaj esetében sem

A kapor fűszernövény minden vetésideőben vethető helybe, **március elejétől** április elejéig, és leginkább csak a zöldjéért, viszont a továbbiakban is, akár némileg **árnyékoló** fák közé vagy veteményes -ágyás szélére. Még dísz- **virágágyásban is** jól mutathat, ráadásul **szomszédságában** minden **más növény egészséges** marad/hat

- **Ideje** lehet,
 - **korai** (tél utáni) - indulhat,
 - - amint a talajra lehet menni -vetni, és,
 - - **március végéig** tarthat.
 - Ez az 5-6 C°-on már csírázó, kelő, és
 - - az esetleg visszatérő fagyokat is átvészelő,
 - **hidegtűrő egynyári** dísz-virág, fűszer- gyógy-,
 - - zöldség**növények fő vetésideje**,
 - - pl.: szarkaláb, kapor, hónaposretek;
 - „**középkorai**” („szokásos”) - kezdődhet,
 - - április második hetétől (10.-től),
 - - amikor a talaj legalább 10 C°-os, és
 - - május elejéig, v. vagy a májusi „fagyosszentek”,
 - - az utófagyok veszélyének (is) elmúltáig tarthat.

- Ez a „**kevéssé**” **melegigényes egynyáriak** **bevált vetésideje**,
- - pl.: dísz- és étkezési bab, körömvirág, dísz- és csemegekukorica;
- **kései** („utófagyok utáni”) - kezdhető,
- - a májusi (kései) fagyok veszélye elmúltával, és
- - a nyári melegekig (szárazságig) is tarthat.
- Ez a (leg)**melegigényesebb egynyáriak, első vetésideje**;
- - pl.: dísz- és spárgatök, piroslevelű, és v. zöld bazsalikom, uborka;

Az év 100. napjától vetetők, amikor a **talaj hőmérséklete** már legalább 10 °C, a dísz- és étkezési (zöld)**bab** a), méginkább a **kukorica** (csemege) b) és a **körömvirág** c) is

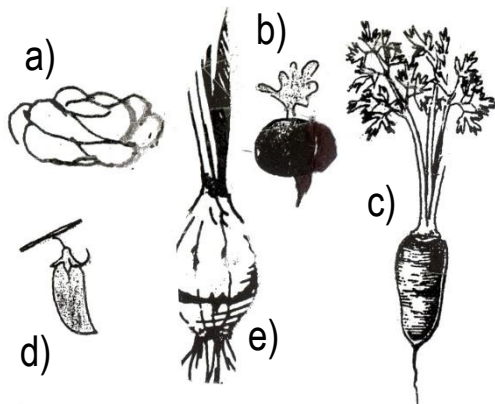

a)

b)

Tavaszi ágyáshasznosítások

éspedig zöldségágyás (a) esetében legalábbis a fejessaláta és zöld-hagyma, virágágyásnál (b) a tulipán lekerülés/ének **követője is lehet** még **másodvetés** is

a)

b)

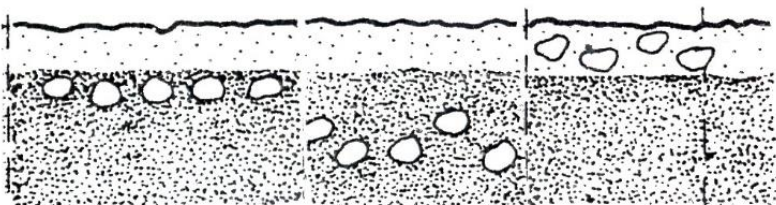
c)

d)

e)

Korán és ismételten is (leginkább) vethetők a fejes saláta a), a hónapos retek b), a sárgarépa c), a zöldborsó d) és a vöröshagyma e)

- **másod/vetés/ek** – ún. másodterménynek,
- **egyazon földbe- területre**,
- előzőt, leginkább rövid tenyészidejűt követően, de
- inkább már nyáron és ősszel is,
- a legalábbis ehhez jó talajállapotig, és
- leginkább hosszú tenyészidejű/ek, melegigényes/ek és/v.
- ugyancsak rövid tenyészidejű/ek, akár már,
- újból is – ismételten vetése-i lehet/nek,
- pl.: egynyári szarkaláb után, bársonyvirág, és v.
- kapor után majoranna, és v. spenót után zöldbab;
- **meg/ismételtek** – újravetés/ek
- „kétséges” eredményű-kelésű **előző után**,
- leginkább egy-másfél héttel,
- mégegyszer vagy többször is;
- **ugyanannak a vetése**, szokásosan, máshol,
- virágzás és/v. termés**idény meghosszabbítás(á)ért** is;
- pl.: afrikai aranyvirág (ún. efemer egynyári), kapor, zöldbab esetében;

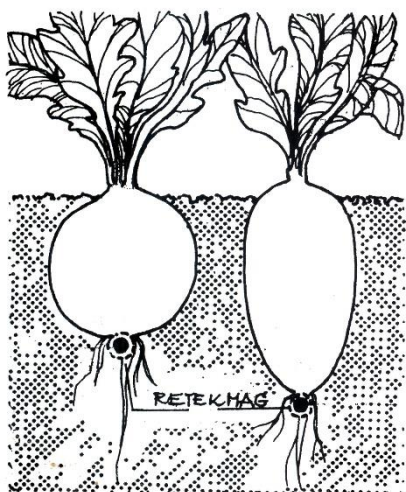
a)

b)

c)

Vetés mélységek

helyes (a), túl mély (b), túl sekély (c)

- **mélysége-i**

- **átlagosan: mag**(derék/közép) **átmérő** 3-4-szerese,

- - érvényes a **mélyebb**, laza (homokos) talajnál, és

- - a **sekélyebb**, kötött (agyagos) talajon, és

- ennél sekélyebb is lehet, nagyon apró magvaknál,

- ha nem maradhatnak, akár a talajfelszínen (fényben csírázók esetében is);

Vetés mélység hatása

a hónapos retek **alakjára**,
ilyen nagy mértékű is lehet

Fészekmélyítés –ki/vágás

kapával is
lehetséges

Fészekbe vetés legalább 2-3 szem mag
behelyezésével-beszórásával szokásos

Fészekben keltek közül is majd csak
a legerősebbet szokás meghagyni

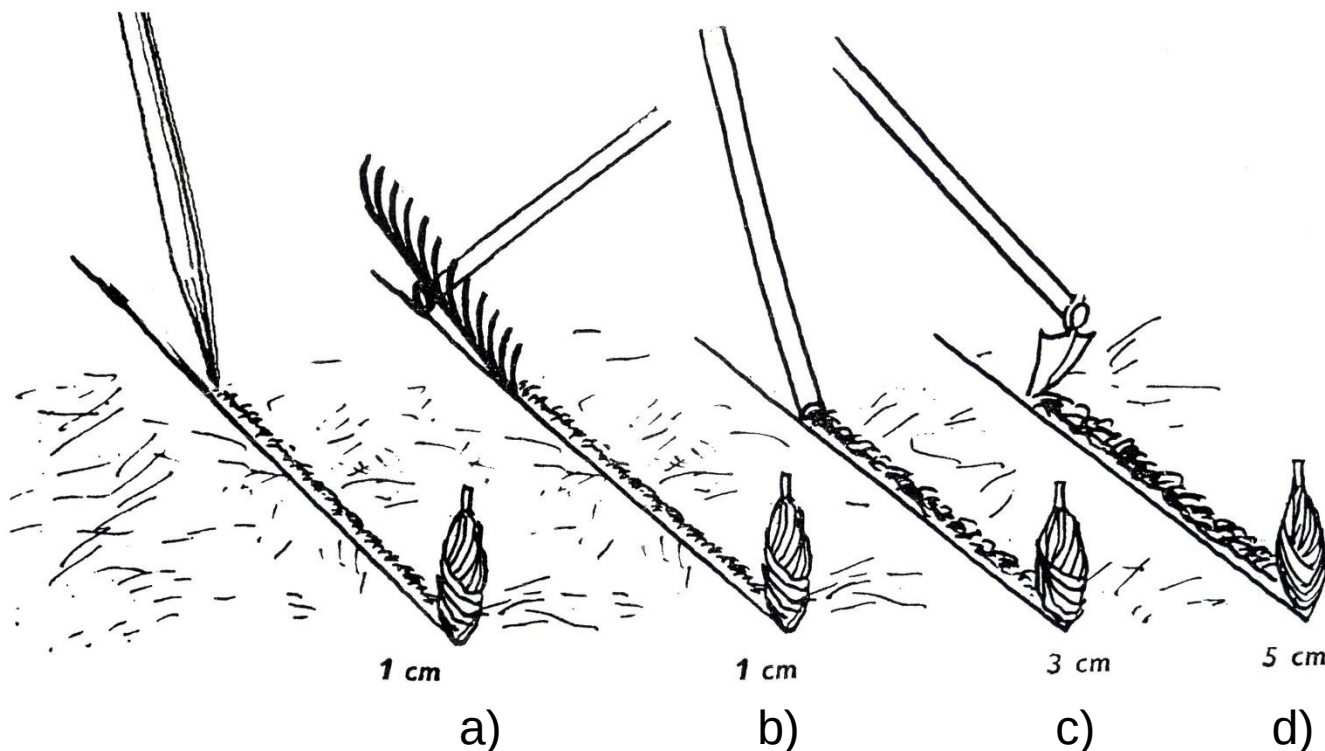
- **formá-i** – módja-i,
 - **fészkes/ek**, fészekbe vetés/ek,
 - feltétlen nagy sor- és tötávolságot igénylő,
 - - felnőve ugyanis **nagytermetűvé** váló,
 - - **helybe vetendő növény/ek** vetése-i;
 - Kapavágásnyi v. nagyobb méretű **fészekbe**,
 - - **2-3 szem mag** behelyezésével, v. beleszórásával, és
 - - a magvakat a **visszatett talajjal takarva**,
 - - majd ezt kapa fejjel le is lapogatva,
 - zárásul pedig a kabakosoknál (tökféléknél) ki tányérozva is, szokásos ennek a megoldása,
 - Zárodó fészek-sort képezve is történhet mindez;
 - Így is vethető pl.: dísz- és étkezési bab, kukorica, tök;

- **soros/ak** – egy v. több sorba vetés/ek,
 - sor/végek kijelölése, majd vetőbarázda húzás,
 - - **soronként**, jelzősinór mentén v. sorhúzóval, és
 - - a sorbavetés mélységének is, ezzel behatárolása után,
 - **kézzel** sorban v. szemenként v. szórva v.,
 - vetőkészülékkel, mint a vetőgörgő, v. kerti magvetővel,
 - - kerülhetnek (a) **sorba** el/vetésre a vető/magvak; Így (is) vethető, **a helybevethető** dísz-, a gyógy-fűszer, és a zöldség **növények többsége**;

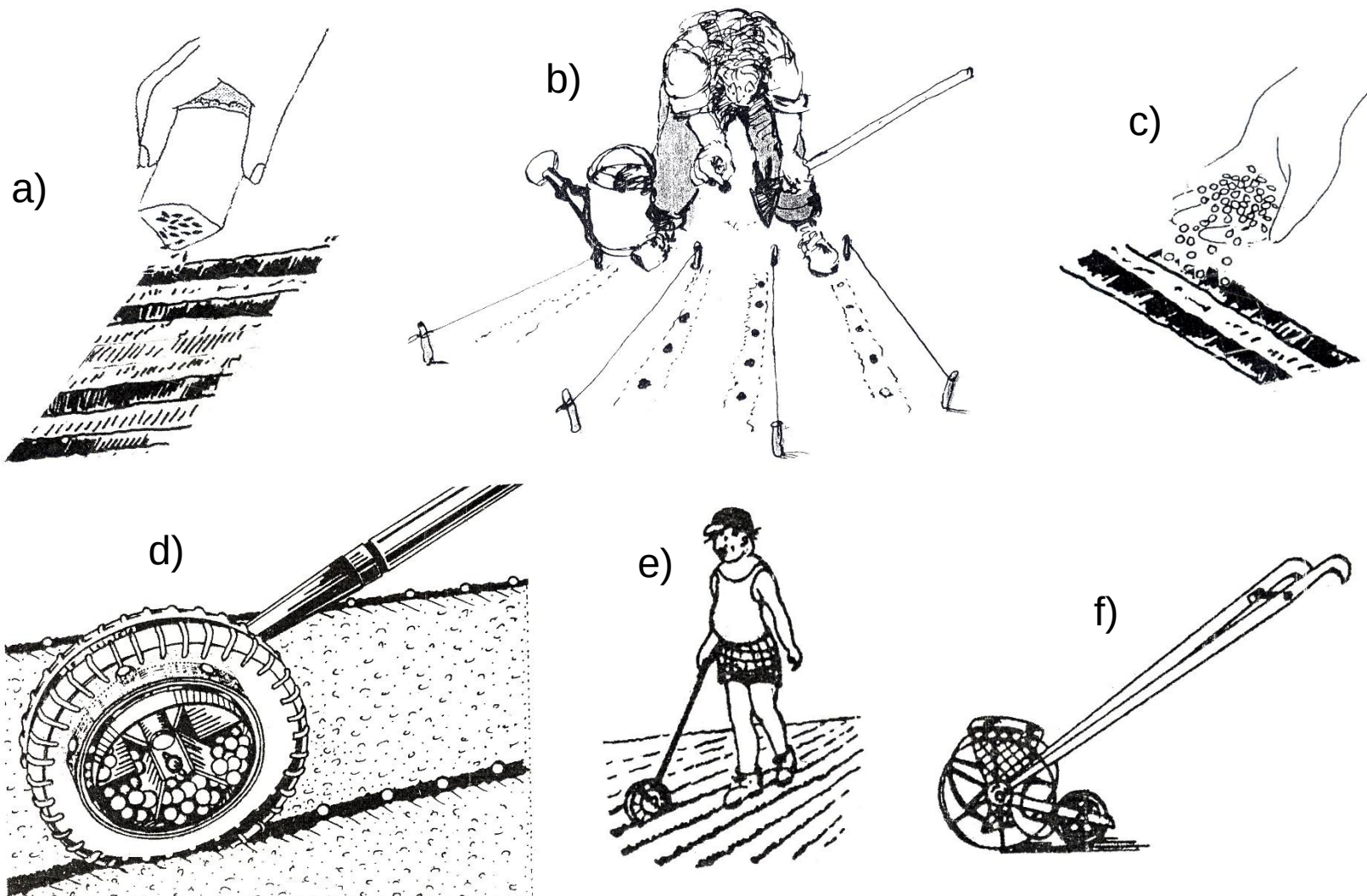
Túl könnyedén vett sorba-vetés

(szintén) könnyelműségnek is bizonyulhat, hibái ugyanis a továbbiakban már helyrehozhatatlanok...

* **Sorba-vetéshez különböző mélységű vetőárok-barázda készítése**

húzással, egyesével, sor/ok eleje és vég között kifeszített, kitűző-sorjelölő zsinór mentén húzott, kihegyezett pálcá v. seprűnyél véggel (a) 0,5-1 cm mélyen, takarást szinte nem is igénylő-szerető, nagyon apró magvak (pl.: madár/saláta, rukkola, porcsin) és gereblye homlokával (b) 1-2 cm mélyen, apró magvak (pl. hagyma, petrezselyem, seprűfű) és gereblye v. kapa nyél véggel (c), 2-4 cm mélyen, közép-nagy magvak (pl.: bazsalikom, retek, rézvirág) és kapafejjel (d), 4-7 cm mélyen, nagy magvak (pl.: borsó, dísz- és étkezési bab, körömvirág) állandó helyre, sorba(n) vetéséhez

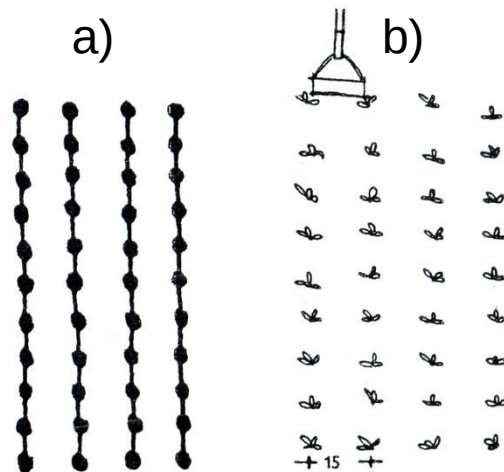

Sorbavetés módok kézből magtasakból sorban **szórva** (a), **szemenként** ejtegetve (b), „morzsolgatva” sorba „sávosan” szórva (c), **vetőeszköz-görgő** (d) alkalmazásával (e), **kézi vetőgéppel** (f)

Andor Domokos- Sz. Lukács János, 1984 nyomán

Egyenletes sorkávolságú soros vetés

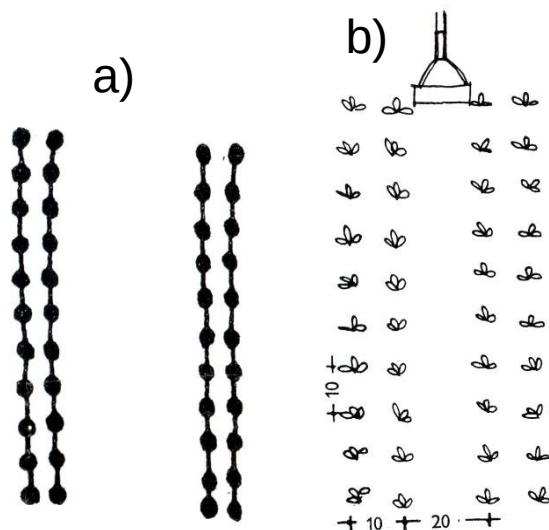
alaprajza-sémájú
(a) és a kelés(e)
után (b) a
művelhetősége (c)

- **sorokba(n) vetés/ek** esetén,
- a **sorok elrendezése** -rendszere még lehet,
- **egyenletes** – „szokásos”,
- egyenlő-azonos sorköztávolságú,
- a *jó művelhetőségért*, v.,
- **ikersoros** – „duplasoros”,
- 2-2 keskenyebb sorközű sorpár/os,
- között(i) szélesebb sor(pár-)közű,
- a *könnyebb művelhetőségért*, v.;

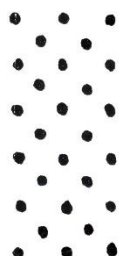
Ikersoros vetés

alaprajza (a) és a
kelés(e) után (b) a
művelhetősége (c)

Kötéses vetések

alaprakzai –sémái,
hármás-ötös (a) és
négyes (négyzetes)
(b) kötésű

a)

b)

a)

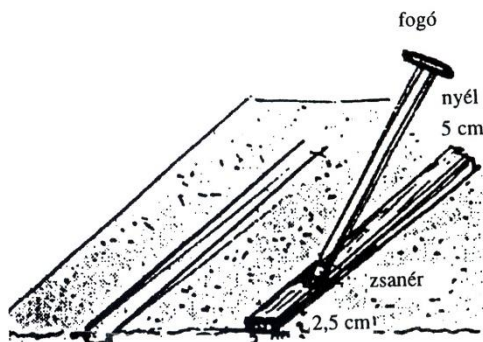

b)

Sávok vagy ágyásos vetés

alaprakza-sémája (a) és a kelés(e)
utáni művelhetősége (b)

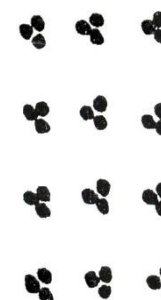
- **kötéses** - „geometriai”,
- - *hármás-négyes* (négyzetes)-ötös kötésű,
- - az *előnyös szabad/abb* növényfejlődésért, v.,
- **sávok** vagy *ágyásos*,
- kettőnél többsoros,
- - egyenletes sorközü,
- - a növények jó „záródásáért”, v.,
- **sorokban fészkesen**,
- - két- vagy több sorban és
- - így legalább egyenletes-**egyenlő sorköztávra**,
- - **fészkekbe vetések** (sorai),
- az **előnyösebb** művelhetőségért is;

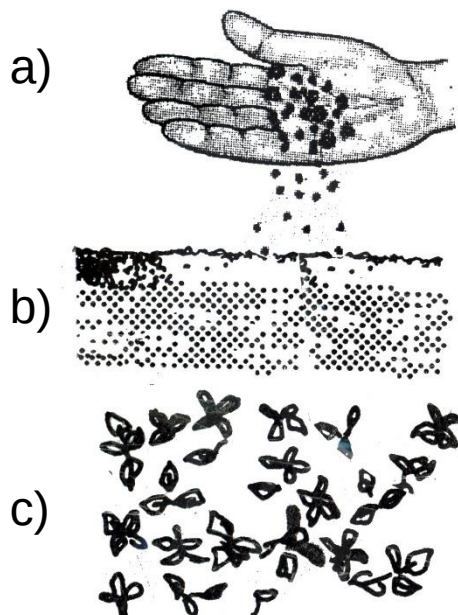
* „Vetőléc”

háziágos kivitelezésben
apró magvak **sávok**
vetéséhez

Fészkes vetések

szintén lehetnek **több sorba rendezettek**

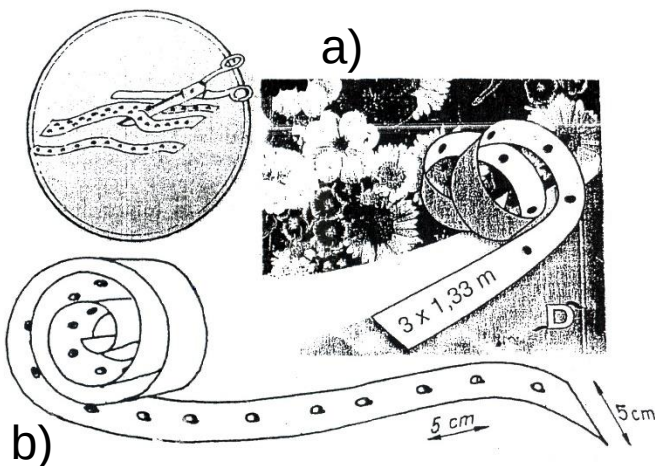

- **szórt/ak** - szórvá vetés/ek,
 - szokásosan vető-magágyak **előkészített talajfelszínére**,
 - mag- vagy műtrágya/szoróval vagy kézből **szórvá**,
 - **fűmagvak**, -keverékek, és
 - **apró magvak** némelyikének,
 - ajánlható - **bevált vetésmódja-i**;
Így (is) vethető pl.: saláta, spenót, sóska;

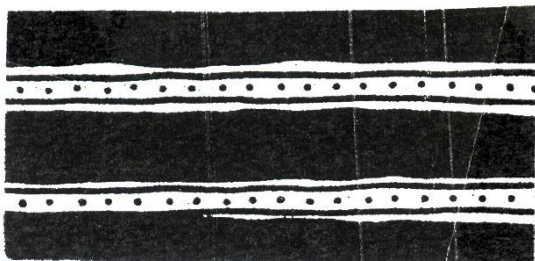
Szórvá vetés

lehetséges módja(a) vetőmagágnak
előkészített talajfelszínre (b) és a
kelés(e) után (c)

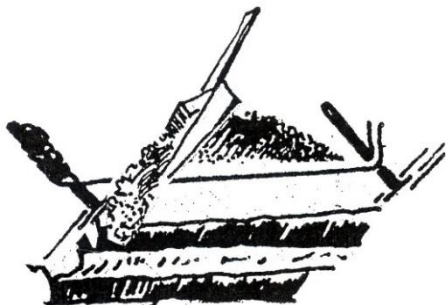
Vetőmagszalagos magtasak

is lehet (a) a magtasak/ok kínálatában, több részes ún. vetőmagszalag (b) tartalommal

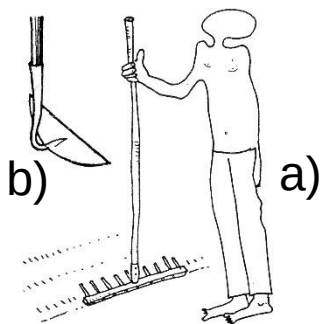
Vetőmagszalagos vetés sorpárba, vetőmagszalag darabok, nyirkos vagy beöntözött vetőárok - barázdák aljába elfektetésével

- **vető(mag)szalagos/ak** – vetőmagszalagok „vetése-i”,
- az **újabban** már gyakori, egyelést is akár kiváltó,
- - ún. vetőmagszalag formájában is kínálgzó vetőmagvak,
- - ugyancsak **helybe vetés(e)ként** végezhető/k;
- **magágy** szokásos(an) előkészítése után,
- - kialakított-húzott és szárazságban be is öntözött,
- - kellő mélységű vetőárok-barázda aljába,
- (a) kedvező méretűre vágott szalagdarab/ok,
- - a hosszában be-elfekvetés után már (is),
- - betakarhatók, szokásosan laza, nyirkos talajjal,
- - amit még letapogatás (a), vagy öntözés(e) is követhet, és
- - addig ismételt is öntözve, amíg különben kiszáradhat/nak;

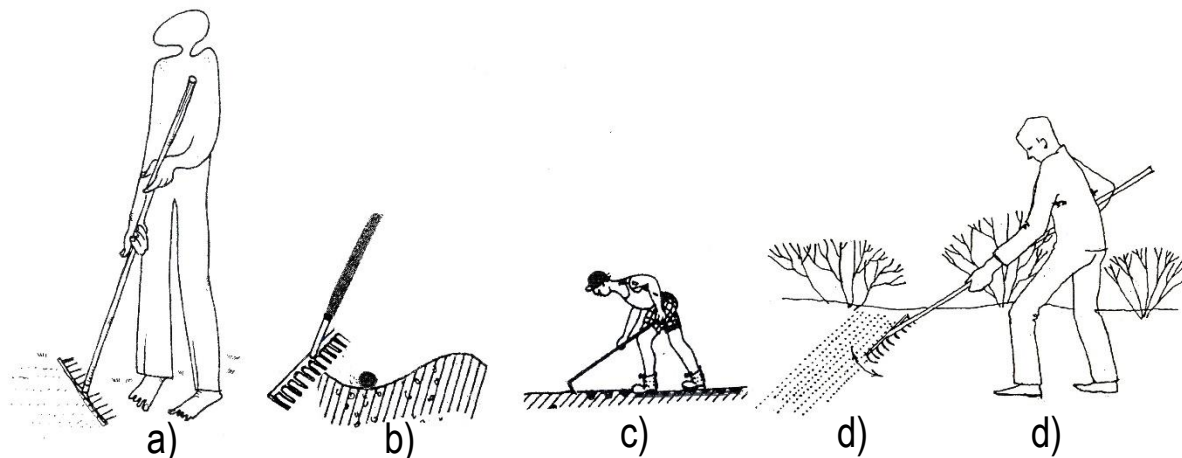
Vetéstakarás

az elvetett magvakra rászórt földdel, a bevetett vetőárok-barázda akár rostált komposzt földdel teliszórásával; Ez kiválthatja a helyi rossz talajjal is szokásos magtakarást

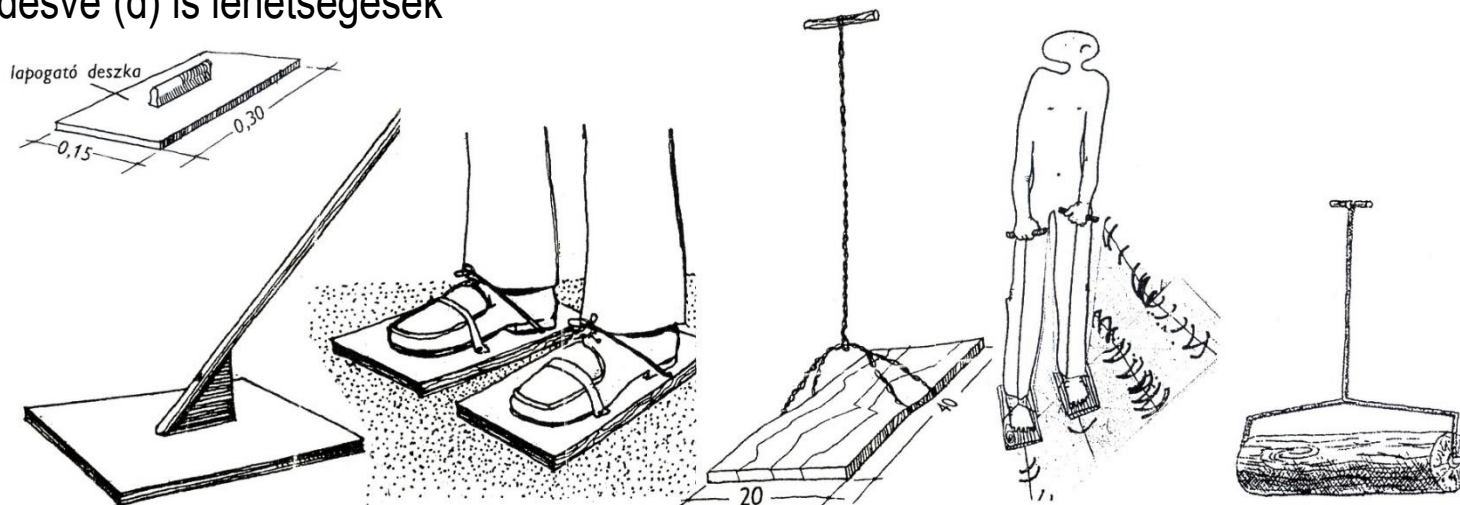

Magtakarás tömörítés bevált módja, gereblye fokával (a) esetleg saraboló/kapafejjel (b)

- **takarás/a** - magbedolgozás,
 - „beverdesve”, a talajfelszínről, **gereblyével**, v.,
 - elhagyása, talajfelszínen hagyható magvak esetében, v.
 - földdel –rostált komposzttal **beszórva**-terítve;
 - helybeni túl kötött v. másképp rossz talajjal takarás helyett is, v.,
 - **helyi talajjal**, ezt rá-**visszahúzva** kapával,
 - méginkább széles **gereblyével**;
- **takarás tömörítése** – magtakaró föld-talaj tömörítése,
 - a már elvetett magvakhoz,
 - hengerezve, kézi könnyű hengerrel, v.,
 - **letapogatva**, kézi vagy lábrahúzható, v., nyeles lapogatóval, v.,
 - sorba(n) végig-ütögetve, nyelénél fogva függőlegesen tartott, és
 - széles **gereblye fokával**, esetleg saraboló / kapafejjel;

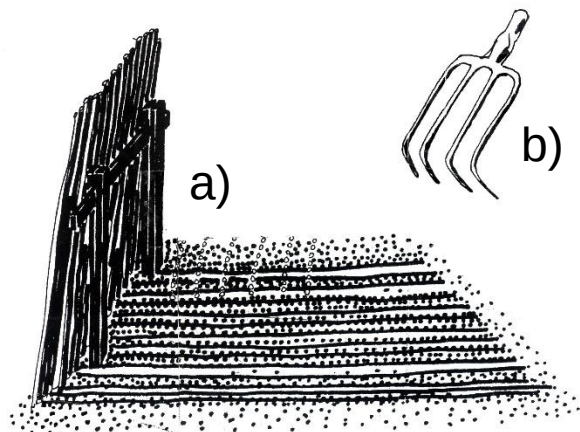
Magtakarások szerszámmal, gereblyével átgerblyézve (a), talajt ráhúzva (b), „bekapálva” (c), beverdesve (d) is lehetségesek

Magtakarás tömörítők lehetnek még ilyenek is

Sipos Béla szerk., rajzoló Kecskésné Szabó Ildikó 1975, Pesti László – Nedeczky János, rajzoló Jozefka Antal, 1982 nyomán

Vetésárnyékolás napos oldalról, védelmezhet a szárító, tűző napsütés és a rendszeres erős szél ellen is (a)

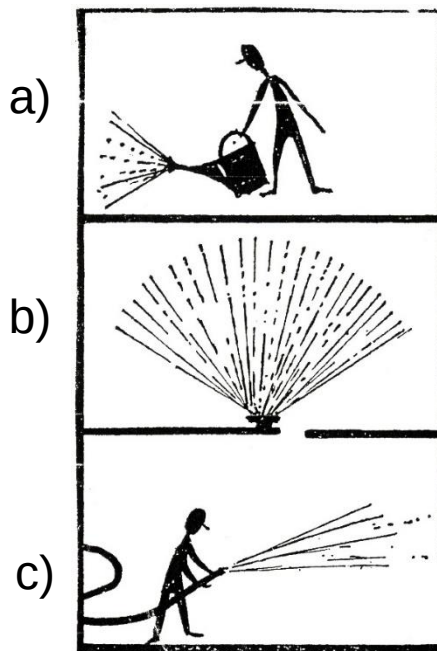

Vetés első gyomírtója és a gyomoktól védelmezése mellett, egyben talajnak porhanyítója is lehet a meghajlítva **begörbített ágazatú vasvilla** – „kultivátor” (b)

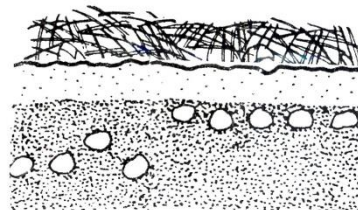
- **védelme** – szükség szerint,
 - **földfelszín-cserepesedéstől** - kérgesedéstől homok(kal) takarással v.,
 - **a földfelszínt lazán tartó** azonnali átgerelyezéssel, v.,
 - - földfelszínt lazító, villáskapa villájával (sort)kapálva;
 - **gyomosodástól**, -(sor) **gyomlálással** v., sorközkapálással is,
 - **kiszáradástól**, árnyékolással a szárító napsütés, szél ellen is, és
 - - lazító, porhanyító sekély – horoló – kapálással, és
 - - legalább kézzel porlasztott vízsugarú tömlős, v.,
 - - legalábbis kezdetben csak szórórózsás kannából öntözéssel, és
 - - (a) leghatékonyabban még felszíni avar/szalma vagy ún. fátyolfólia takarással,
 - **madárkár(osítás)tól**, „csalogatóan” magot takartalanul nem hagyva, és
 - - riasztással, takarással;

Vetés öntözés/ek

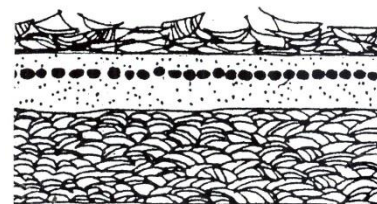
legalábbis kezdetben szóró rózsás öntözőkannából (a) majd szórófejen át (b) vagy szórófejes tömlőből (c) is történhet

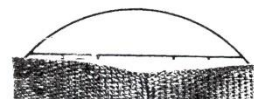
Vetést védő takarások ilyenek is lehetnek

szalma

lomb

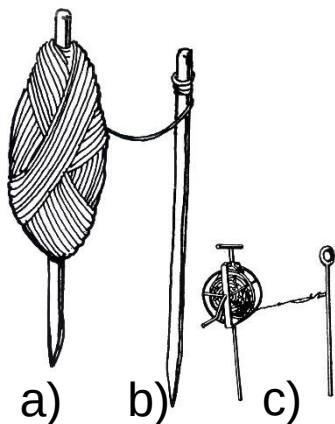
fátyol/fólia

Madár kár(tétel) elhárítás az is, ha akár a kézi lelapogatóval magtakarás tömörítés után (a), nem maradnak vissza takartalanul, madarakat (b) csalogató magvak

Nyujtó Sándor, rajzoló Gyürk Sarolta 1975, Sulyok Katalin-Siklós László, illusztrátorok Bátki László, Jordán Klára 1988 nyomán

Felkészülten
helybevetéshez a
szükséges
szerszámokkal és
eszközökkel is

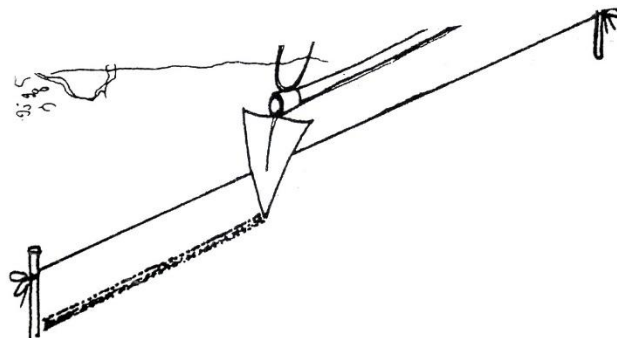
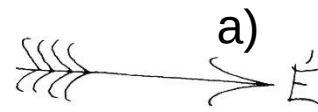
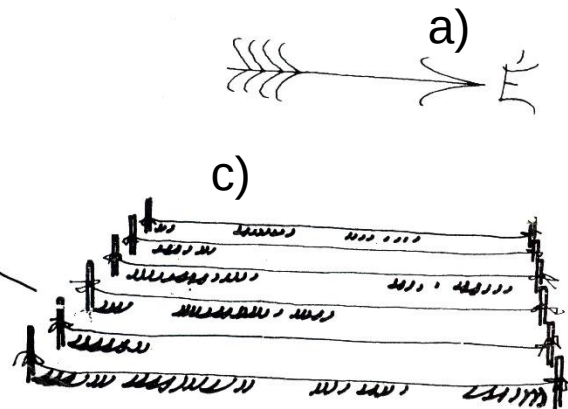
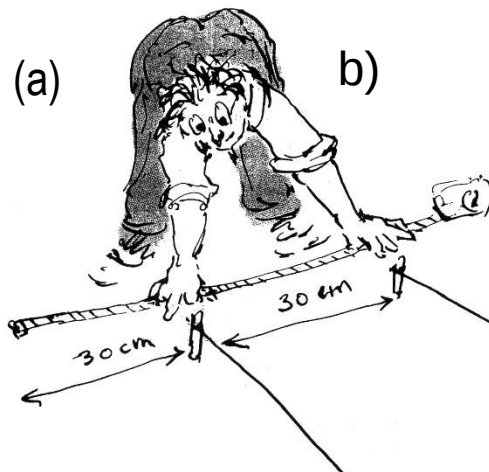
Vetés-hely kitűzéshez valók

szokásosan az ún. jelzőzsinór, akár
ruhaszáritó kender v. műanyagzsinórból
- kötélből helyesen felcsévélve (a) s
legalább egy vég/pálcával (b) és a
kiváltásukra alkalmas fémhuzalos
kivitelű (c)

• el/végzése-i

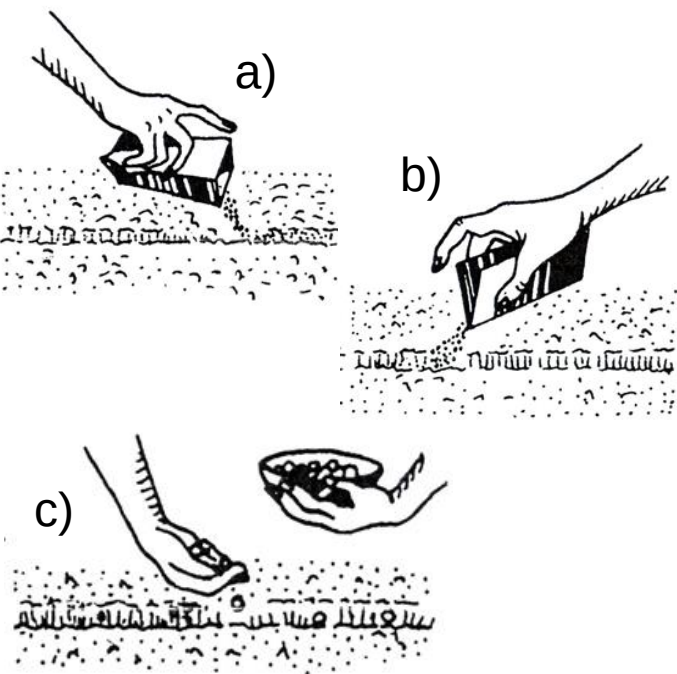
- ún. apró morzsás, asztallap simaságú,
- - **üledett magágyba ajánlatosak**, és
- **szerszámai** - eszközei:
 - - **sajátosak**: jelzőcövekek, kitűző zsinór, lapogató, sorkihúzó, vető (kártya-naptár) lap v. eszköz,
 - - szokásosakból: gereblye, kiskapa, öntözőkanna;
- **Szokásos sorbavetés/ek el/végzése-i esetében**,
- **műveletei** szokásosan (szabályosan):
 - „rendszerválasztás” célszerűség(e) szerint,
 - sor/irány-meghatározás – lehetőleg É-D-i, lejtőn viszont rá merőleges legyen,
 - sor/helykijelölés – jelzőcövekek, mérőrúd mentén,
 - - jelbeosztásai szerint, jó helyen leszúrásaival,
 - **sor/helykitűzés** – jelzőcövekpár között
 - - kifeszített kitűző zsinórral,
 - sor/hely(ki)mélyítés = **vetőárok-barázda húzás**
 - - sorhúzó kis(villás) kapa fej csúcsával, v.
 - - sor(ki)húzóval v. gereblye nyél / kapa nyél-véggel;

Sorhely-ek kitűzése lehetőleg jól tájolva (a) és ki/mérve (b), majd ki/jelölve (c)

Sorban vetőárok-barázda nyitása kis villás kapanyél végével apró magvak (pl.: petrezselyem) 2-3 cm mélyen, sorba elvetéséhez

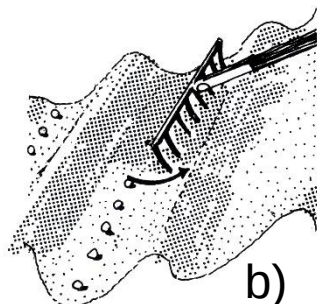
Sorban vetőárok-barázda nyitása villás/kapafej-csúccsal nagymagvak (pl. dísz/bab) 4-5 cm mélyen vetéséhez

Vetőmagvak elvetése sorba(n)

közvetlenül, megnyitott **magtasakból** (a) és/vagy félbehajtott kártya vagy műanyag**lap-felek közül** (b) is lehetséges, a kijelölt és kimélyített sor, illetve **vetőárok-barázda** felett vezetve és közben mutatóujjal gyengén ütögetésével **elszórva** a sorba, a vetőárokba-barázdába, vagy ebbe, akár tálkából kivéve és **szemenként** bele/ejtegetve (c)

- **elvégzése-i – sorbavetés/ek** ○ **műveletei-i**
 - **magvetés** - minél egyenletesebben,
 - - **kézzel** - kártyalapról vagy magtasakból, v.,
 - - sorba vető eszközzel vagy géppel,
 - **magtakarás** – azonnal és akár (csak).
 - - a vetőárok/barázda egyik, majd a másik oldaláról is,
 - - vékonyan **bele-ráhúzott** és lehetőleg nyírkos v., legalábbis **porhanyós talajjal**;
 - **magtakarás tömörítése** – enyhén,
 - - a vetőárok/barázda széli talajtaréjt, és
 - - a belehúzott talajt, sorhosszban tömörítő,
 - - **letapogatással**, akár nyelénél fogva,
 - - függőlegesen tartott **gereblye fejrészával** (fokával),
 - - sorhosszban végig**ütögetve**;

Sorba elvetett magvak takarása
szokásosan, a bevetett sor, illetve
vetőárok – barázda mindkét oldali
(a), lejtőn viszont csak a felső
helyzetű pereméről (b) bele-
ráhúzott helyi talajjal

**Magtakarás
tömörítése
gereblyével**
ilyen módon
oldható meg jól

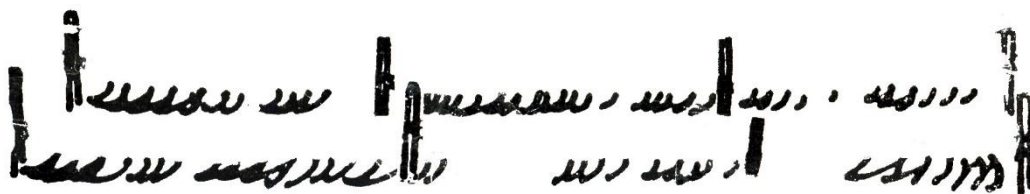
- **elvégzése-i – sorbavetés/ek** ○ **műveletei-i**
 - a **magtakarás** tömörítése utáni be/lefedése **-takarása**,
 - - a bevetett sor/ok akár teljes területének,
 - - az **át-elgereblyezésével**,
 - még vékonyan **rá is húzott**,
 - - száraz, de legalábbis laza talajjal szintén jó lehet, v.,
 - **rászórható** vékonyan, rostált komposzt **föld** v. homok,
 - - a talajfelszín ezutáni kelésgátló megkeményedése,
 - - az ún. **kérgesedése**, felrepedezve **cserepesedése**
gátlásáért;
 - **magvetés sorjelölése-i** – bevetett sor/ok meg/jelölése/i,
 - - leginkább a jelző zsinór pálcái helyébe, és
 - - lehetőleg közöttük is, több helyen,
 - - leszúrt jelölő pálcákkal vagy vessződarabokkal,
 - - a **kelésig** vagy tovább is,
 - **jelölhet** jól, minden **bevetett sort**,
 - - az időközben esedékes **sorműveléshez** is;

- *elvégzése-i* – sorbavetés/ek ○ *műveletei-i*

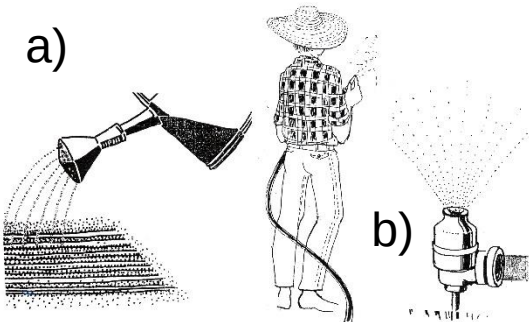
A tömörített magtakarás be/fedése

~ fél cm-es laza fedő talaj-réteggel, a bevetett sor-terület ***átgereblyezésével*** vagy porhanyós és lehetőleg száraz, átrostált, akár komposzt-földdel, esetleg a mégkevésbé „kérgesedő” homokkal beszórásával érhető el *

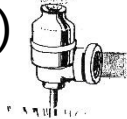

Sorjelölések jelölőzsinór sorok kezdetét és végét jelölő, felszedésre kerülő pálcái helyébe, méginkább közöttük, közben is ***leszúrt*** vékony *jelzőpálcákkal*, vagy a nem kívánatos legyökeresedésük ellen, csúcsukkal *lefelé fordított vessződarabokkal* megoldva **jelölhetnek** minden bevetett sort a továbbiakban is. Ez hasznos ***legalább a kelésig***, az időközben rendszerint már ***szükségessé váló*** ***sorgyomlálás*** és kapálás ***elvégzéséhez*** is

a)

b)

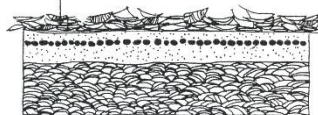

Sorbavetés beöntözése

is lehetséges, szokásosan kezdetben szórórózsás öntözőkannából (a), majd esetleg finoman porlasztó víz szórófejen át, vízhálózatról (b)

LOMB VAGY TÖREK

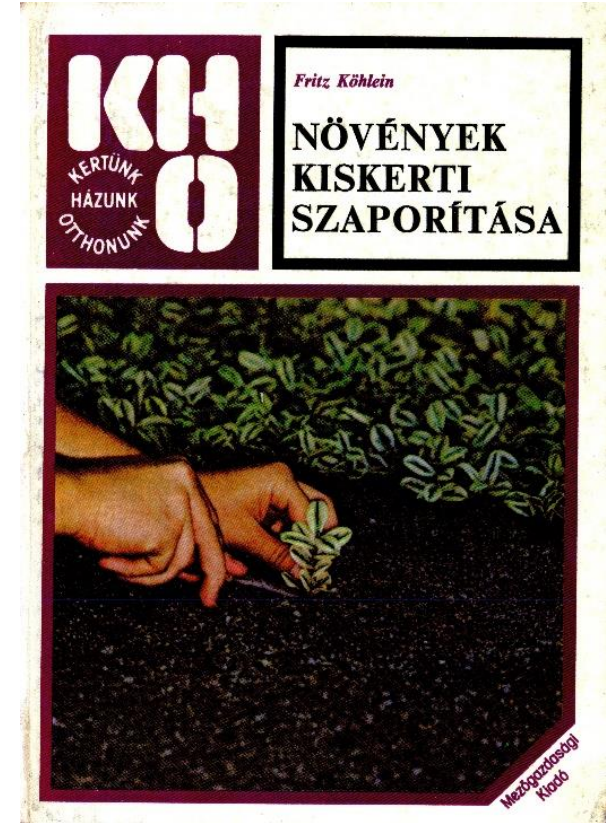
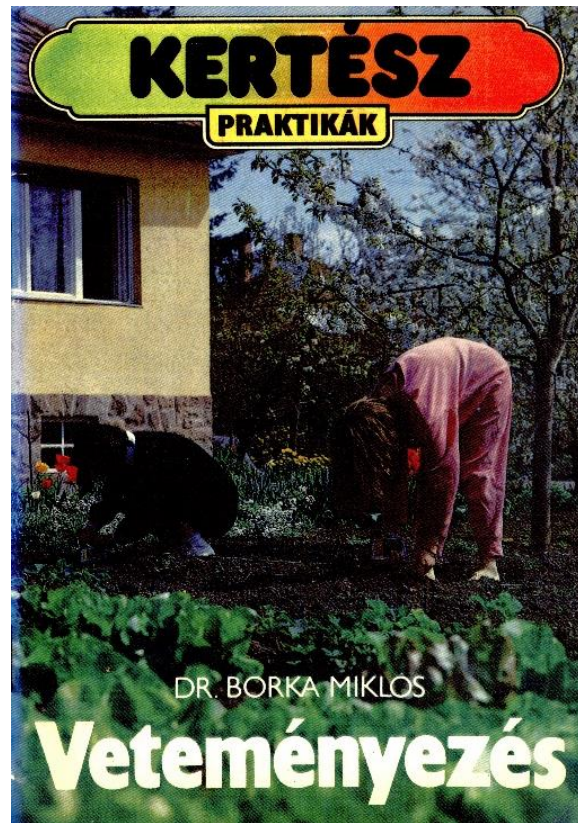
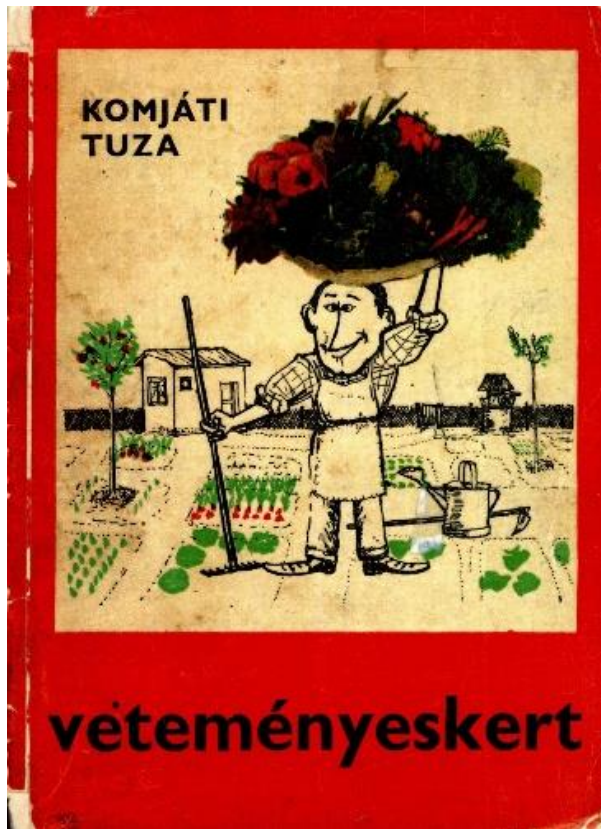

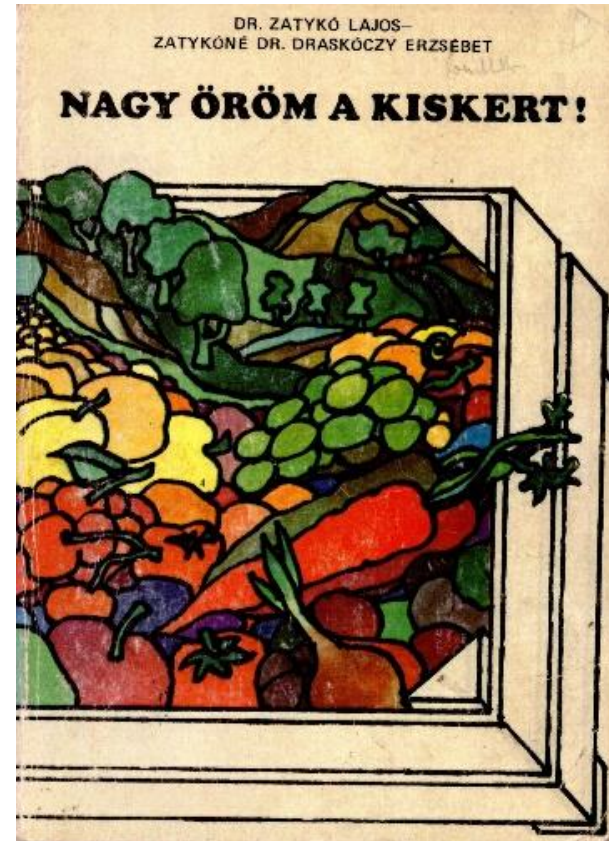
Sorbavetés védelme

a kelésig legalább az árnyat is adó és madárkártól is védő szűrős gallyakkal befedése (a), vagy egyben a különben is ajánlatos, hatékony talajtakarás (b) - része is - lehet

- **magvetés öntözése** - vízellátása,
 - - víz beivódásig – beszivárgásig is tarthat,
 - öntözve, porlasztott vízszugárral,
 - - legalábbis kezdetben **szórórózsás öntözőkannából**,
 - legalább **szárazságban** és akkor,
 - *ha ez a továbbiakban* is megoldható,
 - - a felszín felrepedően **cserepesedése elkerüléséért**,
 - - ami már **kelésgátló is lehet(ne)**;
 - **magvetés védelme** – óvása,
 - **lefedve**, akár teljes felületén,
 - - csak ezért is levágható szűrős gallyakkal,
 - - egyféle **árnyékolásért** és **madárkár ellen** is, és
 - - ezért talajfelszínen takaratlan magot sem hagyva, v.
 - **fedése** madárhálóval, v.
 - **hártyafóliával** borítása,
 - - a kelés gyorsításáért, segítségéért, és
 - - a kiszáradás, gyomosodás gátlásáért is;
- (Részletesebben lásd a SZABADFÖLDI KERTI DÍSZNÖVÉNYEK -VIRÁG- MAGVETÉSEK SZABADFÖLDBE, ÁLLANDÓ HELYRE VETÉSSSEL, HÁZI/HOBBY/KIS KERTEKBEN és a TAVASZI KERTI TENNIVALÓK c. szakmai ismertető(k)ben is.)

AJÁNLHATÓ ÉS FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!